

BROEDEIHYGIENE: EEN ZAAK VAN VERMEERDERAAR EN BROEDER

drs.ing. R.G. Martens, IKC afd. Pluimveehouderij
ir. F.H.S. Tillie, IKC afd. Pluimveehouderij

Bedrijfshygiëne en kolombenadering

Het is bekend dat een optimaal hygiënisch management op pluimveebedrijven zal bijdragen tot een economisch verantwoorde productie van kwaliteitsprodukten. Tevens is hygiënisch management van belang bij ziektepreventie. In dit verband zijn de recente Salmonella enteritidis infecties en NCD uitbraken als symptomen te beschouwen van knelpunten in het huidige hygiënemanagement.

Het verbeteren van de kwaliteit van pluimveeprodukten, waaronder broedeieren en eendagskuikens, vraagt aandacht voor hygiëne-aspecten in de gehele verticale **productiekolom**. Met andere woorden: zowel de vermeerderaar als de kuikenbroeder is verantwoordelijk voor de productie van kwalitatief goede eendagskuikens en uiteindelijk ook voor de kwaliteit van het eindprodukt.

Broedeikwaaiteit en bedrijfshygiëne

De vermeerderaar is verantwoordelijk voor het produceren van broedeieren van goede kwaliteit. Dit betekent dat gestreefd moet worden naar: een hoog bevruchtingspercentage; goede uitwendige eigenschappen van het **broedei**; uniformiteit; en goede inwendige eigenschappen. De kuikenbroeder moet zorgdragen voor het behoud van deze eigenschappen. Dit moet uiteindelijk leiden tot een hoog uitkomstpercentage en goede eendagskuikens.

De broedeikwaaiteit is direkt afhankelijk van de hygiëne-status en hygiënemaatregelen op het vermeerderingsbedrijf en de kuikenbroederij. De bedrijfshygiëne kan onderverdeeld worden in een drietal aspecten te weten: bouwkundige zaken, continu hygiënemanagement en periodiek hygiënemanagement.

Een aantal bouwkundige aspecten

Voor zowel het vermeerderingsbedrijf als de kuikenbroederij geldt dat de gebouwen zo gesitueerd dienen te zijn dat de 'vuile' weg (voor de aanvoer en afvoer van materiaal en pluimvee(**afval**)produkten) en de 'schone' weg elkaar niet kruisen. Immers kruisbesmetting dient te allen tijde te worden voorkomen. Auto's van bezoekers, bulkwagens, veewagens en dergelijke komen niet op het **schone wegdeel**. De overgang tussen het vuile en het schone gedeelte wordt gevormd door een barrière, de hygiënesluis. In de sluis moet gebruik gemaakt moeten worden van **een** handenwasbak, papieren handdoekjes (of heteluchtblazer), bedrijfskleding en -schoeisel en een ontsmettingsbak voor schoeiselontsmetting.

Het erf, het gebouw en de inrichting dient zo te zijn uitgevoerd en afgewerkt dat reiniging en ontsmetting goed uitvoerbaar zijn. Het **gebouw/de** stal moet vogel- en ongediertedicht zijn.

Voor de broederij is het belangrijk dat het principe van eenrichtingsverkeer van personen en eieren gewaarborgd is.

Broedeilogistiek en continu hygiënemanagement

Op het vermeerderingsbedrijf is het belangrijk dat een goede aparte en klimaatgeconditioneerde broedeibewaarplaats aanwezig is. Deze ruimte mag niet in open verbinding staan met de stal of het voerlokaal in verband met overdracht van ziektekiemen via de lucht.

Bedrijfshygiëne is een veel omvattend en steeds belangrijker wordend (waarborgen produktkwaliteit) aspekt binnen de bedrijfsvoering. Het is dan ook van groot belang dat de sector voorzien wordt van een uniforme voorlichtingsboodschap op dit gebied. De ondernemer moet weten waar hij aan toe is en niet van verschillende bronnen verschillende adviezen krijgen. In het kader van het project “bedrijfshygiëne” (Betrokkenen: PPE, IKC, GD’s) wordt gewerkt aan een uniforme voorlichtingsboodschap toegespitst op de verschillende bedrijfstypen die deel uitmaken van de pluimveeproductiekolom.

Er wordt aandacht besteed aan:

- Alledaagse hygiënemaatregelen
- Periodieke hygiënemaatregelen m.n. reiniging en desinfectie
- Aspecten die van belang zijn in geval van nieuwbouw of renovatie.

Door middel van voorlichtingsbijeenkomsten zal het uniforme advies via de dierenartsen en bedrijfsvoorlichters bij de pluimveehouders terecht komen.